Arvoisa saattoväki, rakkaat omaiset ja ystävät,

olemme tänään yhdessä muistamassa ja kiittämässä elämästä, jonka Pertti Olavi Mäkinen – meille monille Pertsa – eli. Minulla on etuoikeus toimittaa tämä tilaisuus perheen pyynnöstä. Saan tänään myös antaa äänen teille, jotka tunsitte Pertsan: puoliso Arja, lapset Kaisa ja Teemu, lastenlapset Lilja ja Eemil, sekä nuorempi veli Matti. Teidän sanoistanne rakentuu se kuva, joka tänään pysäyttää – ei vain suruun, vaan kiitollisuuteen.

Pertsa syntyi Oulussa 12. helmikuuta 1950. Pohjoinen taivas ja selkeä katse maailmaan kulkivat mukana koko elämän. Hänestä kasvoi diplomi-insinööri, jonka kädet ja mieli asettuivat samaan asentoon: kohti ratkaisua. Teollisuusautomaation parissa tehty pitkä ura ei ollut hänelle vain työtä. Se oli tapa palvella: saada koneet laulamaan ja ihmiset onnistumaan. Nuorten insinöörien mentorointi oli hänelle luontevaa – ei näyttämisen halusta, vaan siksi, että tieto kuuluu kiertoon. Pertsa osasi kysyä sellaisia kysymyksiä, joiden jälkeen ongelma oli jo puoliksi ratkaistu.

Eläkkeelle jäädessään hän ei jäänyt paikoilleen. Mökkirannan kunnostuslista oli enemmän kuin muistilappu jääkaapin ovessa. Se oli lupaus itselle ja läheisille: käydään tämäkin läpi, pala kerrallaan, ja nautitaan jokaisesta tehdystä merkistä. Työkalupakin järjestys kertoi paljon: tekemällä oppiminen, kärsivällisyys ja vaatimattomuus eivät olleet periaatteita paperilla, vaan arkea, joka kuului vasaran kopautuksissa ja hiljaisen huumorin sävyttämissä huomautuksissa.

Moni teistä näkee mielessään Pertsan puuverstaalla. Sirkkelin tasainen hyrinä, puun tuoksu, ja se tarkka hetki, kun palikka istuu paikoilleen. Erityisesti perhe muistaa potkulaudat, jotka hän rakensi jokaiselle lapsenlapselle – Liljalle ja Eemilille omansa, ja vielä jokaisen lempivärillä maalattuina. Siinä näkyi Pertsan käsiala: mitään ei tehty puolittain, ja jokaiselle annettiin omaa, tunnistettavaa

rakkautta.

Luo oma personoitu puheesi osoitteessa muistopuheet.fi

Pertsa oli leikkisä ja ratkaisukeskeinen. Hän osasi kääntää pienenkin harmituksen niksiin, joka helpotti arkea. Hänen huumorinsa oli lämmintä, sellaista joka laittoi suupielet nousemaan jo ennen kuin lause ehti loppuun. Kärsivällisyys ei tarkoittanut hitautta, vaan kykyä katsoa rauhassa, kuunnella loppuun, antaa ajalle aikaa. Vaatimattomuus ei ollut hänelle ohjelmanjulistus – se oli tapa olla. Hän ei asettunut valokeilaan, mutta hänen työnsä ja läsnäolonsa valaisivat monen päivän.

Harrastuksissa näkyi sama käden ja sydämen liitto. Puutyöt, kalastus, ukulelen soinnut ja ristikkojen hiljainen sitkeys. Ja tietysti penkkiurheilu, jääkiekon jännitys, jossa Pertsa saattoi kannustaa joukkuettaan rennosti hymähtäen – tilanteen tasalla, mutta ylätyylissä, niin kuin sanotaan. Kun peli oli pelattu, hän ei jäänyt vatvomaan tappioita. Hän tiesi: seuraava vaihto tulee, ja siihen mennään yhdessä.

Arvoista Pertsa puhui enimmäkseen tekemällä. Rehellisyys oli suoraa selkää ja selkeitä sanoja. Sitoutuminen näkyi siinä, että sovitusta pidettiin kiinni – töissä, kotona, yhteisössä. Yhteisöllisyys merkitsi käytännön apua: joku vei, joku haki, joku korjasi. Ja tekemällä oppiminen oli kutsu myös muille: tule viereen, ota työkalu käteen, kokeillaan. Tässä asenteessa kasvoi paljon sellaista, mikä ei näy ansioluettelossa – mutta tuntuu ihmisten välissä.

Läheiset sanovat kaipaavansa eniten Pertsan rauhallista läsnäoloa. Sitä tapaa, jolla hän asettui saunan portaille, pyyhkeen päässä, ja antoi naurun kiertää porras kerrallaan. Sitä pientä, mutta ratkaisevaa vinkkiä, jolla nytkähtänyt sarana alkoi toimia tai hajonnut palikka löysi uuden elämän. Ja sitä hyvää mieltä, joka jäi iltaan, kun hänen seurastaan lähti.

Perhe on kertonut myös, miten Pertsa teki aikaa heille, joille aika on kalleinta. Liljalle ja Eemilille hänellä oli aina oma juttunsa, oma projektinsa; Arjalle tasainen käsi ja jaettu katse, joka sanoi: tästäkin selvitään. Kaisalle ja Teemulle hän oli se myötätuuli, johon saattoi nojata, kun tarvittiin lisää pituutta

Luo oma personoitu puheesi osoitteessa muistopuheet.fi

harppaukseen. Ja Matille hän oli isoveli, johon saattoi tukeutua ja jonka kanssa nauru löysi aina yhteisen taajuuden.

Haluan tässä kohtaa lukea pienen katkelman Eino Leinolta, runoilijalta, jonka sanat ovat monelle suomalaiselle tuttuja ja joiden hiljainen liike sopii myös tähän hetkeen:

“Ruislinnun laulu korvissani,
tähkäpäiden päällä kesäyö.”

Näissä riveissä on samaa kuin Pertsan tavassa olla: hiljainen, kestävä kauneus, joka ei tee numeroa itsestään. Sävel, jonka tunnistaa vasta, kun pysähtyy. Ja kun pysähtyy, huomaa, kuinka paljon hyvää on jo tässä.

Pertsan viimeinen toive oli yksinkertainen ja samalla kaikkein vaativin: pitäkää huolta toisistanne. Se on lause, joka ei tarvitse selityksiä. Me jokainen tunnistamme, mitä se omassa elämässämme tarkoittaa – puhelua, jonka voisi soittaa; ovea, jonka voisi avata; aikaa, jonka voisi jakaa. Se on myös lupaus, jonka hän jätti meille: huolenpito ei pääty tänään, se vasta alkaa uudella tavalla.

Muistotilaisuus on aina risteys. Siinä kohtaavat se, mitä on eletty, ja se, mitä on vielä edessä. Tänään me kiitämme Pertsan elämästä – niistä poluista, jotka hän avasi muille kuljettaviksi; niistä käsistä, jotka rakensivat enemmän kuin esineitä; niistä sanoista, joita hän ei ehkä sanonut ääneen, mutta jotka näkyivät teoissa. Ja me pyydämme rohkeutta jatkaa siitä, mihin hän jäi: nähdä ongelmissa mahdollisuus, hassussa hetkessä lämpö, ja arjen työssä arvo.

Kun suru asettuu arkeen, se tekee sen usein hiljaa. Ehkä se tulee, kun tartumme vasaraan, tai kun ukulelen kieli värähtää hiljaa sunnuntai-iltana. Ehkä se tulee, kun kiekko kolahtaa tolppaan ja olo on hetken aikaa samaan aikaan pettynyt ja huvittunut. Silloin voi ajatella: näin Pertsa tämänkin hoitaisi – pieni hymy, napakka ratkaisu, ja matka jatkuu.

Rakkaat Arja, Kaisa ja Teemu, Lilja ja Eemil, Matti – teidän kertomanne

Luo oma personoitu puheesi osoitteessa muistopuheet.fi

perusteella Pertsa eli tavalla, joka kantaa. Teidän muistonanne kulkekoon se valo, joka on yhtä aikaa käytännöllinen ja lempeä. Antakoon se teille luvan sekä ikävään että iloon. Ja kun tulee hetki, jolloin sanat eivät riitä, muistakaa: hän opetti myös hiljaisuudella. Sillä, että ollaan vieressä, eikä lähdetä.

Lopuksi haluan sanoa ääneen sen, minkä moni meistä ajattelee: kiitos, Pertsa. Kiitos rehellisestä työstä ja tinkimättömästä otteesta. Kiitos kärsivällisyydestä, joka opetti muitakin hengittämään syvempään. Kiitos naurusta saunan portailla ja potkulaudoista, joilla maailma tuli hieman kevyemmäksi potkia eteenpäin. Kiitos siitä, että näytit, miten paljon hyvää syntyy, kun ihminen antaa enemmän kuin ottaa.

Jääköön meille tehtävä, jonka hän jätti: pitäkää huolta toisistanne. Tehdään se tänään, huomenna ja tulevina vuosina. Tehdään se sanoin, mutta ennen kaikkea teoin. Niin Pertsan elämä jatkuu meissä: tyynenä, lämpimänä ja toisia varten.

Siunatkoon meitä kaikkia se rauha, jota Pertsa jo katselee toisesta suunnasta. Ja olkoon meillä rohkeus kulkea eteenpäin niin kuin hän olisi vierellä: lempeästi ohjaten, hymyillen ja tarvittaessa hiljaa nyökäten – jatka vain, se on “oikein tehty”.

Tämä puhe luotiin osoitteessa muistopuheet.fi.Vastaa muutamaan kysymykseen ja luo oma personoitu puheesi nyt osoitteessamuistopuheet.fi

Luo oma personoitu puheesi osoitteessa muistopuheet.fi